

នៅពេលពេកសារអនុប្រទេស
អនុប្រទេសនិងគម្រោងរបស់ខ្លួន

ព័ត៌មានទូទាត់នៃពេកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ត.ក

ភាគីដោក់ងកសារ: ក្រុមមេធាវីការពារកី នឹង ជា

ដោក់ដ្ឋី: អង្គភ័យប្រជាពលាការកំពុល

ភាសាអិង: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទងកសារ: ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥

ការសារព័ត៌មាន
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃទី (Date): 16-Jun-2015, 11:58
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នូរនៃពេកសារ

ចំណាត់ថ្នូរកសារ លើក្នុងដោយភាគីដោក់ងកសារ: តាមរយៈរាយការណ៍ (ក្រសួង)

ចំណាត់ថ្នូរកសារដោយអង្គភ័យប្រជាពលាការកំពុល សាធារណ៍/Public

ចំណាត់ថ្នូរក្នុងកសារ

ពិនិត្យផ្តើនវិញ្ញាប័ណ្ណោះនកសារចំណាត់ថ្នូរក្នុងបណ្តាញអាសន្ន:

លេហ្ឈាមក្រុមក្រោង:

ហត្ថលេខា:

សំណើលើក្នុងបណ្តាញ ឬ និង នៅពេកសារបានក្នុងថ្ងៃទី ០៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ នាក់ដឹងទិន្នន័យ
បណ្តឹងនៃលទ្ធផលប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើង ០០២/០១

ចំណាំដោយ:

វិគុម្ភបេតិកភាពនាមខ្លួន ឬ ឬ

សុនិស្ស

Victor KOPPE

លីវី សុរិនា

ព្រំ ដលា

ស្រី វិសាល

Doreen CHEN

Xiaoyang NIE

Marina HAKKOU

ចំណាំដោយ:

សំណើលើក្នុងបណ្តាញ ឬ ឬ

គីឡូ សុនិស្ស

Anta GUISSÉ

Arthur VERCKEN

សំណើលើក្នុងបណ្តាញ:

ជា លាង

Nicholas KOUMJIAN

សំណើលើក្នុងបណ្តាញ:

ពេជ អង្គ

Marie GUIRAUD

អនុលាមតាមវិធាន ១០៤(១) និង ១០៥(៧) នៃវិធានដែនក្រុង សរបចម្ភនាពេលបរិយាយ នូន ជា (“មេធាវីការពារក្តី”) ដាក់សំណើនេះ (“សំណើ”) ស្មើសុចូរិចារណាបើកសុភាសបន្ល័ម ទាក់ទិននឹងបណ្ឌិ៍សាខាទុក្របស់ខ្លួន ប្រភាគនឹងសាលក្រោមក្នុងសំណើរឿង ០០២/០១ (“បណ្ឌិ៍សាខាទុក្រ”)¹:

I. សាខាវារ និងប្រព័ន្ធឌីតិ៍ទិន្នន័យ

ក. ការយល់យោះព្រមទាំងបណ្ឌិ៍ជំនួយ និងមួលដុះតាមបណ្ឌិ៍សាខាទុក្របស់មេធាវីការពារក្តី ស្ថើសុចូរិចារណាបើកសុភាសបន្ល័ម ក្នុងការកំណត់គោលដៅអគ្គិភាពបាន និងអ្នករដ្ឋការនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ និងខេត្តក្រុងខេត្តបានដើរឈើ

- នៅក្នុងសាលក្រោមសំណើរឿង ០០២/០១ ដែលបានចេញឡើច្បូនិត្យ ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩ (“សាលក្រោម”) អង្គដែនក្រោមសាលាដំបូងបានសន្តិដានថា បក្សក្តុមយិសោកមុជ្ញា បានបញ្ជាផិត្យការកំណត់គោលដៅអគ្គិភាពបាន និងអ្នករដ្ឋការនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ “ដើម្បីចាប់ខ្លួន សម្រាប់ និង/បើត្រូវចាត់ខ្លួន” ដែលចាប់ផ្តើមឡើងមុនឆ្នាំ ១៩៧៥ និងបន្ទាត់តែបណ្តុះសំខីរិយកមុជ្ញាប្រជាធិបតេយ្យ²។ ផ្សេកទៅលើមួលដុះតាមបណ្ឌិ៍ជំនួយ និងការកំណត់គោលដៅអគ្គិភាពបាន និងអ្នករដ្ឋការនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្មែរ នៅទីនៅពេញរីដី³។ មេធាវីការពារក្តី បានដំឡើងការយល់យោះព្រមទាំងបណ្ឌិ៍សាខាទុក្របស់ខ្លួនឡើង ០៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩។ មួលដុះតាមប្រចើន ទាក់ទិននឹងការពិនិត្យផ្តៃក្រសួងអង្គដែនក្រោមសាលាដំបូងទៅលើកសុភាសកំព្យិ៍ ក្រប់គ្រាន់ និងមិនគូរឲ្យរឿងដាក់បាន⁴, ការប្រើប្រាស់ដោយមានការរើសរាយនឹងខ្លះ និងការមិនអើយឱ្យបាន ក្រោចបានដោយអង្គដែនក្រោមសាលាដំបូង និងការមិនដែលបានដើរឈើ

¹ ឯកសារ F16 “បណ្ឌិ៍សាខាទុក្របស់ នូន ជា ប្រភាគនឹងសាលក្រោមសំណើរឿង ០០២/០១” ចេញឡើង ០៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ (“បណ្ឌិ៍សាខាទុក្រ”)⁵

² ឯកសារ E313 “សាលក្រោម សំណើរឿង ០០២/០១” ចេញឡើង ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៩ (“សាលក្រោម”) កចាយណ្ឍ ០១៩-០២០, ៨១៥ និង ៨២០។

³ ឯកសារ E313 សាលក្រោម កចាយណ្ឍ ៨០៨, ៨២៤, ៨២៥, ៨៣១ និង ៨៣៧។

⁴ សម្រាប់ការវិភាគសង្គមទៅលើកសុភាសនេះ សូមមើល ឯកសារ F16 បណ្ឌិ៍សាខាទុក្រ កចាយណ្ឍ ៦១៣។

សំណើលើក្រុងរបស់ នូន ជា ស្មើសុចូរិចារណាបើកសុភាសបន្ល័ម

ភ្នែរ, SCW-4⁵ និងអ្នកជាបីតខ្សោយពាណិជ្ជកម្មដែលមានចំណាំដើម្បី សម្រាប់ប្រជាជន/មួយថ្ងៃនៅទូលបារដើរដែរ Rob Lemkin និងលោក ម៉ែត សម្បត្តិ។ ជាពិសេស ព័ត៌មានដែលអ្នកជាបីតខ្សោយពាណិជ្ជកម្មទាំងពីរទាក់ទៅមាននៅក្នុងដែរ ហូឡាយ្វាទា ក្នុងភាគទានាពាណិជ្ជកម្មនឹងស្ថិកម្នូលនៅក្នុងជាតានបន្ទុអនុវត្តកម្មវិធីផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ជាពិសេស នៅក្នុងក្នុងភាគទានាយ៉ាង ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់លោកអ្នកជាបីតខ្សោយពាណិជ្ជកម្មនៅ⁶។

2. នៅក្នុងបណ្តិ៍សាខាចុករបស់ខ្លួន មេដារីការពារកីច្ចានស្តីចូរអង្គដីនិងជ្រោះគុណភាពកំពុលកោះហេរ ហេង សំវិន, SCW-4, Rob Lemkin និង ម៉ែត សម្បត្តិ ចូរមកដូលសក្ខីកម្ម⁷។ សំណើទាំងនេះបានធ្វើការជាធិសេសទៅឱវិជ្ជកម្មរបស់មេដារីការពារកីច្ចាននឹងការលើមុនៗ សំណើថ្ងៃទី ០១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ របស់មេដារីការពារកី ដែលស្រើសុំអង្គដីនិងជ្រោះគុណភាពកំពុលចូរទូលបាត់ស្ថិកម្នូល កែវតាងបន្ទែមពី Lemkin និង ម៉ែត សម្បត្តិ⁸ និងសំណើថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤ របស់មេដារីការពារកី ដែលស្រើសុំអង្គដីនិងជ្រោះចូរទូលបាត់កែវតាងនូវកំណត់បោតុណ្ឌាប់ចម្លើយ របស់ SCW-5 និងកោះហេរកាត់ចូរមកដូលសក្ខីកម្ម⁹។ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គដីនិងជ្រោះគុណភាពកំពុលបានទូលបាត់កែវតាងនូវកំណត់បោតុណ្ឌាប់ចម្លើយ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គដីនិងជ្រោះគុណភាពកំពុលបានស្ថិកជ្រើនថា Rob Lemkin¹¹

⁵ មេដារីការពារកីយោងតែទៅឱវិជ្ជកម្មរបស់ពួកគាត់បុណ្យណារៈ គឺ SCW-4, SCW-5 និង SCW-3 អនុធមាមតាមសេចក្តីណែនាំរបស់អង្គដីនិងជ្រោះគុណភាពកំពុលដែលម៉ា មេដារីការពារកីត្រូវបើរកស្ថិកម្នូល នៅក្នុងសារណាពានាទាំងអស់ទានេលាចាមួយ នៅក្នុងកិច្ចដែលវិភាគនិងស្នើសុំការកិច្ចដែលបានស្រើសុំឡើងនៅក្នុងកិច្ចដែលវិភាគនិងស្នើសុំឡើង ០០២/០១៩០១៖ សូមមេត្តល ឯកសារ F22 “សេចក្តីណែនាំរាជការកំពុលបានទូលបាត់កែវតាងនូវកំណត់បោតុណ្ឌាប់ចម្លើយ ក្នុងសំណើថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ នៃក្នុងសំណើថ្ងៃទី ០១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤” នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤ ERN 01079201 (សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ទែម)

⁶ សូមមេត្តល ឯកសារ F16 បណ្តិ៍សាខាចុក កម្រាមណ្ឌ ៥៧, ៥៨, ៦៧-៦៨, ៦៩, ៧៣, ៨៥, ៩៣, ៩៨, ១០៣, ១០៨, ១១៥, ១២៥, ១៣៥, ២៣៦-២៤៣, ៤២៦-៤៥, ៥៤៥-៥៥៦ និង ៦០១-៦០៤។

⁷ ឯកសារ F16 បណ្តិ៍សាខាចុក កម្រាមណ្ឌ ៦៥៧, ៧៣០(ក)។

⁸ ឯកសារ F2 “សំណើសុំចូរទូលបាត់កែវតាងបន្ទែម ទាក់ទងនិងបណ្តិ៍សាខាចុកប្រជាមុននិងសាលក្រោមរបស់អង្គដីនិងជ្រោះសាលាដំបូងនៅក្នុងសំណើថ្ងៃទី ០០២/០១៩០១៖ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤”

⁹ ឯកសារ F2/4 “សំណើឱវិជ្ជកម្ម សុំចូរឡើងការពិចារណា និងទូលបាត់កែវតាងបន្ទែម ទាក់ទងបណ្តិ៍សាខាចុកប្រជាមុននិងជ្រោះសាលាដំបូង ក្នុងសំណើថ្ងៃទី ០០២/០១៩០១៖ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤”

¹⁰ ឯកសារ F2/4/3 “សេចក្តីសំណើថ្ងៃទី ០០២/០១៩០១៖ សេចក្តីបញ្ជាក់អាសន្នលើផ្ទាល់ក្នុងក្នុងសាខាចុកប្រជាមុននិងជ្រោះសាលាដំបូង នៅក្នុងសំណើថ្ងៃទី ០០២/០១៩០១៖ នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤”

សំណើឱវិជ្ជកម្ម នៃ ជ្រើសរើស នៅក្នុងក្នុងសាខាចុកបន្ទែម

ដោយឡើកនៅថ្ងៃទី ១៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ បានចំណាំកំណត់ថាមីនិងជាមួយនឹង មេត្ត សម្បតិ¹²។ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ អង្គដំនីជម្រះបានទទួលយកសំណើរបស់មេដារីការពារក្តីសំការ៖ហេរសាក្សីរបស្ថាម SCW-4, SCW-5 និងសាក្សីម្នាក់ទៀត ឬមកដែលសក្ខីកម្ម¹³ ដោយឡើករក្សាសំណើការ៖ហេរសាក្សីរបស់មេដារីការពារក្តីដោយទៀត ទូកសម្របនៅពេលក្រោយ។ សាក្សីរបស្ថាម SCW-4 និង SCW-5 ត្រូវបានកំណត់ឬមកដែលសក្ខីកម្មនៅថ្ងៃទី ០៩ និងថ្ងៃទី ០៩ ក្នុង ឆ្នាំ ២០១៥¹⁴។

៨. ការបំបែកកសុតាងទាក់ទិននិងសំណុំរឿង ០០២/០៩ នៅពេញចូលចំនួនសំណុំរឿងចំនួនអស់របស់អ.វ.ត.ក

៣. អង្គដំនីជម្រះសាលាចំប្លែង បានកំណត់អតិថាពន្លេគោលនយោបាយកំណត់គោលនយោបាយបញ្ជីកដាយ ក្នុងការបំបែកកសុតាងអំពីការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ។ នៅក្នុងការដំឡាស់ទៅនិងការវិភាគរបស់អង្គដំនីជម្រះសាលាចំប្លែងបានសំអានទៅលើ បុង្ញិមិនបានមកដែលសក្ខីកម្មនៅពេលដំនីជម្រះនោះ គឺត្រូវបានកោះហេរតាមការកំណត់ឬមកដែលសក្ខីកម្មលើហណ្ឌិនសាក្សីទី៣ SCW-3 គឺជាសាក្សីទីបីដែលអង្គដំនីជម្រះបានកោះហេរឬមកដែលសក្ខីកម្មនៅក្នុងសេចក្តីសម្រចរបស់អង្គដំនីជម្រះ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥។ សាក្សីរបស្ថាម SCW-3 ត្រូវបានកំណត់ឬមកដែលសក្ខីកម្មនៅថ្ងៃទី

¹¹ ឯកសារ F2/4/3/1 “កំណត់ហេរគុណាប័ចមីយសាក្សី – Robert T.F. Lemkin” ថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥។

¹² ឯកសារ F2/4/3/2 “របាយការណ៍ ដីយោបាយទៅនិងសេចក្តីសម្រច [sic] របស់អង្គដំនីជម្រះគុណាករកំពុល ឯកសារ F2/4/3” ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥។

¹³ ឯកសារ F2/5 “សេចក្តីសម្រចលើផ្ទេកខ្លះនៃសំណើរបស់ នូន ជាសុំការ៖ហេរសាក្សីលើហណ្ឌិនសាក្សី” ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ (“សេចក្តីសម្រចអំពីសាក្សីលើកិច្ចិម្យយរបស់ អ.ជ.ត.ក.”) កម្រាមណ្ឌ ២៦។

¹⁴ ឯកសារ F24 “ដើរកំណត់កាលបរិច្ឆេទសន្និការ” ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ ERN 01102023 និងឯកសារ F24.1 “ឱសសម្រេច – កាលវិភាគសន្និការ” ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ ERN 01102028-01102029។

¹⁵ ឯកសារ F16 ហណ្ឌិនសាក្សី កម្រាមណ្ឌ ៥៨៥, ៧៣០(គ)។

¹⁶ ឯកសារ F2/5 សេចក្តីសម្រចអំពីសាក្សីលើកិច្ចិម្យយរបស់ អ.ជ.ត.ក កម្រាមណ្ឌ ២៦។

សំណើលើកិច្ចិម្យយរបស់ នូន ជាសិស្សសិក្សាធិចារណាលើកសុតាងបន្ថែម

០៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥¹⁷។

4. លទ្ធផលដើម្បីអារក្រកំណួយនៃការបំបែកសំណុំរឿង ០០២ របស់អង្គភាពធម្មោជ្រះសាលាចំបួង គីមាតិតុតាងអំពីការអនុវត្តគោលនយោបាយកំណត់គោលដៅរបស់បញ្ជីកម្មូយនឹងស្ថាកម្មជាប្រភាគនឹង អតិថតាបាន និងអ្នករដ្ឋាភិបាលនៃរបបសាធារណរដ្ឋអ្នរ នៅពេលនេះត្រូវបានបំបែកនៅពេញចាត់ សំណុំរឿង ០០២/០១ និង ០០២/០២។ សវនាការដើម្បីលើសំណុំរឿង ០០២/០២ ដែលបានចាប់ផ្តើមក្នុងខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥ បានបង្ហាញឡើងហើយនូវសក្ឍិកម្មរបស់សាក្សី និងកំសុតាងជាងកសារយ៉ាងត្រឹមស្តីអំពីការប្រព័ន្ធដីតិចំពោះអតិថតាបាន និងអ្នករដ្ឋាភិបាលនៃរបបសាធារណរដ្ឋអ្នរ នៅមីនីរសនិតិសុខក្រោងតាមតាន់ និងសហករណីត្រាំកក់។ តាមពិត សំណើបញ្ជាន់នេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងសក្ឍិកម្មដ្ឋាល់អំពីប្រជានិចចនេះដែលដូចជាឌូនដោយសាក្សីខ្លាំង ក្នុងអំឡុងសំណើការដើម្បីលើសំណុំរឿង ០០២/០២ នាទូលាចិន្ទៃនេះ។ កំសុតាងពាក់ព័ន្ធបន្ថែមទៀត ប្រាកដជានឹងលេចចេញ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ជាមួយនឹងដំណើរការកំពុងបន្ទូលលើបណ្តុះសាខាគ្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។ សវនាការដើម្បីលើសំណុំរឿង ០០២/០២ ក្នុងពេលនាប់ៗខាងមុខ (ទំនួជជាតាប់ផ្តើមឡើងក្នុងឆ្នាំ ២០១៦) និងដាក់បញ្ហាល ជាពិសេស នូវផ្លូវកម្មយ៉ាងច្បាស់ប្រចាំការ កំណត់គោលដៅអតិថតាបាន និងអ្នករដ្ឋាភិបាលនៃរបបសាធារណរដ្ឋអ្នរដែលត្រូវបានចេញប្រកាស¹⁸។ មេធាវីការពារកី និងដាក់សំណើសុំចុំពិចារណាលើកំសុតាងបន្ថែមឡើងដើម្បីដើម្បីសំណុំរឿង គុលាការកំពុង នៅពេលដែលមេធាវីការពារកីដើម្បីកំសុតាងពាក់ព័ន្ធបន្ថែមនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២។
5. កំសុតាងពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ កំបានលេចចេញឡើងដោយ តាមរយៈការស្វើបន្លេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤។

។ មេធាវីការពារកី

¹⁷ ឯកសារ F24“ដើម្បីការបំណុំគោលដៅអតិថតាបាន” ERN 01102023 និងឯកសារ F24.1 “ឱបសម្រេច – កាលវិភាគសវនាការ” ERN 01102028-01102029។

¹⁸ សូមមើល ឯកសារ E301/9/1.1 “ឱបសម្រេច – បញ្ជីកម្រាមណ្ឌល និងផ្លូវការនៅដើម្បីការដំណើរការកំពុងដើម្បីសំណុំរឿងលើ ០០២/០២” ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥។ ឯកសារ E315 “លេចចេញប្រចាំខែ នៅអង្គភាព នៃក្រុងក្រោមនៃក្រុងសំណុំរឿង ០០២/០២” ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥។ សំណើលើកិច្ចិប្បន្នរបស់នូវជាស្វើសុំចុំពិចារណាលើកំសុតាងបន្ថែម

បន្ទាន់បានយ៉ាងត្រឹមលើសរុបនូវការបញ្ចប់កសារពីសំណុំរឿងចាំងពីរនេះ¹⁹ ហើយមេដារីការពារកីឡាចែលភាប់ៗនេះ ទំនងជានិងជាក់សំណើសំខុំប្រើពិចារណាលើកសុគានបន្ថែមដាច់ពីគ្មាន ចំនួនពីរ ទាក់ទិននឹងកំណត់ហេតុស្តាប់ថមីយនាទាន់ដែលបានបញ្ចប់ចូលឱ្យដោះ ដែលមានសារ៖សំខាន់យ៉ាងខ្សោះចំពោះ សំណុំរឿង ០០២/០១៧ សំណើបន្ថែមឡើត ទំនងជានិងជាក់នៅពេលក្រោយឡើត យ៉ាងបេរាជណាស់រហូតដល់ពេលបញ្ចប់សវនាការបណ្តិ៍សាទុកសំណុំរឿង ០០២/០១²⁰ ដោយ សារពេតមេដារីការពារកីឡាយល់ថា មេដារីការពារកីឡាមានទូលបានការបញ្ចប់កសារបន្ថែមឡើត ក្នុងឈណោះដែល កិច្ចសុំបស្បរកំពុងបន្ទាន់ឡើយ។ តាមពិត មេដារីការពារកីឡាមានទូលបានជាបន្ទាន់ឡើតនូវកសុគានដែលមានសារ៖សំខាន់ចំពោះសំណុំរឿង ០០២/០១ ដែលមេដារីការពារកីឡាមានមិនមានលទ្ធភាពជាក់នៅចំពោះមុខអង្គដីនិងផ្សេងៗគ្នាបានកំពុង ដោយសារពេកិច្ចសុំបស្បរក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ ទំនងជាបន្ទាន់ដែលការពារឡើត នៅក្រោយការបិទបញ្ចប់សវនាការបណ្តិ៍សាទុក។ នៅដែលការការពារកីឡាមានទូលបានជាបន្ទាន់ឡើត ដល់ចុងឆ្នាំ ២០១៥ សម្រាប់សំណុំរឿង ០០៣ និងរហូតដល់រយៈពេលអ្នបញ្ហានេះ បុត្រិមាសចិម្លួយ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៦ សម្រាប់សំណុំរឿង ០០៤ (អាស្រែយឡើលើចាតិ៍ និងមានការបំបែកសំណុំរឿង ០០៤ បុយ៉ាងណា)²¹។

II. តំណែលរបៀបដោល

6. ព័ត៌មានបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនិងសាក្សី ពេធ ដីម²²។ ក្នុងអំឡុងសម្រាប់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ពេធ ដីម

¹⁹ ក្នុងឈណោះដែលមេដារីការពារកីឡិនិងពិភាក្សាលម្ចិតនៅក្នុងសំណើសំខុំប្រើពិចារណាលើកសុគានបន្ថែមរឿងពីគ្មាយ ដែលត្រូវដាក់ក្នុងឈណោះមានមុខនេះ ដោយពិចារណាលើការបញ្ចប់កសារចុងក្រោយបំផុតដែលមេដារីការពារកីឡាមានទូលបានឡើងទី ០៩ និង ១១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ មេដារីការពារកីឡាមានទូលបានកសុគានពីសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ ចំនួនប្រៀបាល ៧.៦៣៤ ចំពោះ តែជាការសារអង់គ្លេស ប៉ុណ្ណោះ។ ឯកសារចាំងនេះ ការពារកីឡាមានទូលបានកសុគានពីសំណុំរឿង ០០៩ នាក់។

²⁰ វិធាន៨២ នៃវិធានផ្លូវក្នុង។ ឯកសារ F2/5 សេចក្តីសម្រចចំពីសាក្សីលើកិច្ចយរបស់ អ.ជ.ត.ក ការិយាល័យ ២០១៧

²¹ អង្គដីនិងផ្សេងៗគ្នាបានការកម្ពុជា “គម្រោងបញ្ចប់ដែនការ៖ កំណែលើកិច្ច” នៅទី ៣១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ ការិយាល័យ ៣០ អាជ្ញាកម្មិលបាននៅពេលការបំបែកសំណុំរឿង ០០៤ នៃវិធានផ្លូវក្នុង។

²² សាក្សីត្រូវបានយ៉ាងជាបាយក្សោម TCW-505 (នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១៧) និង 2-TCW-809 (នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១៨)។ ទោះជាយ៉ាងណា អគ្គិសនីរបស់គាត់បានស្នើសុំជាសាធារណៈ បានពេលគឺពេលគាត់បានផ្តល់ស្រីកម្ពុជាសាធារណៈក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១៧ និង ០០២/០១៨ ហើយបានធ្វើដូចខាងក្រោម ដោយពុំបានលើកសុំវិធានការការពារឡើ។ ស្រីកម្ពុជារបស់គាត់ក្រោមបានរាយការណ៍យ៉ាងទូលបាលយ៉ាងតាមសារព័ត៌មាន និងត្រូវបានយកមកសំអាគក្នុងសាលក្រោមដែរ។ ហេតុនេះ មេដារីការពារកីឡាយល់ថា ដល់ប្រយោជន៍របស់សាក្សីសម្រាប់ភាគជាងកង់ត្រូវបានការពារឡើ ហើយវាគារសមរម្យដែលសំណើលើកិច្ចប្រើប្រាស់ នូន ជាស្តីសំខុំប្រើពិចារណាលើកសុគានបន្ថែម

មន្ត្រីយោបស់ SCW-4 ដែល SCW-4 បានពិពណ៌នាថីការចូលរួមប្រជុំពីរដងជាមួយ តាមឱកាទក្នុងការប្រជុំបើកទីមួយ គឺ “នៅមុនឆ្នាំ ១៩៧៤ នៅពេលមានកិច្ចប្រជុំបុកសុបុ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្នុងថ្មីមួយឆ្នាំម្ខាង” ដែល តាមឱក “បានដាក់បញ្ជាថា ត្រឹមថ្នាក់យុ ស្រុក តំបន់ គិត្យានសិទ្ធិបញ្ហា ឲ្យចាប់ បូសម្នាប់មនុស្សទេ”²⁷។ ការប្រជុំបើកទីពីរគ្រាយពេលរំដោះច្បាប់ ១ពាន់ខែ ម៉ោង ឆ្នាំ ១៩៧៤ នៅទីរាមិកុត្តាកោរ ដែល តាមឱក និងប្រធានតំបន់ ១ពាន់បានសោរ បានដើរការប្រកាសថា បានធ្វើការប្រកាសថា បានបានចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំណាមួយក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងពីរ បុរីបានចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងពីរហើយនេះដោយទេ?

លោក KOPPE: [...] លោក ពេជ្រ ជីម កម្មភាពបាលក្នុមិភាគនិរតិមកពីតំបន់ ៤៥ ខ្នាត នៃ និមួយអំពីកិច្ចប្រជុំពីរហើយ កិច្ចប្រជុំមុនឆ្នាំ ១៩៧៤ និងក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៥។ តើ លោកនៅថ្ងៃចាំថ្ងៃ លោកបានចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំណាមួយក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងពីរ បុរីបានចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងពីរហើយនេះដោយទេ?

លោក ពេជ្រ ជីម: ខ្ញុំបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្រោយ ៧៥ នៅសាលាបក្ស ក្រោយសន្តិធម៌ ដែល តាមឱក មកចូលរួម ហក្សតំបន់។ អាណីកទី១ តាមព្រមិនបានចូលរួម [...]

ស់: មិនចូលទៅ ខ្ញុំនឹងដើរការប្រជុំបើកទី២ នៅទីរាមិកុត្តាកោរ។ កម្មភាពបាលនេះ និមួយអំពីកិច្ចប្រជុំនៅក្រោយឆ្នាំ ១៩៧៥។ តើលោកអាចដ្ឋែបាបច្បាប់ឲ្យបានច្បាស់បន្ថិច ថាគីឡូប្រជុំនេះប្រារព្យឡើងនៅថ្ងៃណាដែរ? ធ្វើនៅតាកោរ នៅពេលដែលមានវត្ថុមានតាមឱក និង តាលោម បុរីអត់ទេ?

ស់: នៅតាកោរក្រោយរំដោះ ឬចម្រោងឡើងតាមមិន។ ហើយនៅតាកោរ ក្រោយរំដោះមិន មែនមុនទេ។ ក្រោយ៧៥ ធ្វើនៅថ្ងៃ មាត់ទីក ខាងដើមក្រោង ហូងធ្វើបីនីង។ ធ្វើហូង ដ្ឋែនស្រួលបីនីងទៅទាំងអស់ ទីពាណិជ្ជកម្ម ទាំងក្នុមិភាគទាំងអស់ចូលរួម គណៈតំបន់ ទាំងអស់ ស្រុកទាំងអស់បុន្ថែលក្នុងណាមួយក្នុងកិច្ចដែរដែរ អាណីកទី១ បុន្ថែលធ្វើបីនីង ហើយប្រកាសអីចិនមែន។

ស់: លោក ពេជ្រ ជីម ពីម្រឿលមិញយើងបាននិមួយអំពីកិច្ចប្រជុំរយៈពេលវន្មចំពោះ នៅក្នុងខែ ឧសភា ១៩៧៥ នៅក្នុងពេញ។ គីឡូប្រជុំនៅថ្ងៃទី ៤០ ខែមេស់ទី ៤៥ ឧសភា។

²⁷ ប្រពិធារីកសរមានការច្បាប់ទី ៤៥ ខែ ម៉ោង ឆ្នាំ ២០១៥ (ពេជ្រ ជីម ឯកសារ E1/292.1) ទំព័រ ១៥, បញ្ជាត់ ៤ អល់ ទំព័រ ១៥ បញ្ជាត់ ៤៥ (ភាសាអង់គ្លេស)។

កិច្ចប្រជុំនៅក្នុងខេត្តតាអេក្រ តើជាកិច្ចប្រជុំមួយហ្មាយពីលោកបានចូលរួមប្រជុំនៅក្នុងពេញ
នៅថ្ងៃទី ២០ ឧសភា ១៩ពាន់ អាបីដាកិច្ចប្រជុំបន្ទាប់ពីបីដឹង ឬកំហែងណាដើរ?

នេះ នៅតាអេក្រហ្មាយ ហ្មាយពីប្រជុំនៅក្នុងពេញ។ [...]

សេ: បុណ្ណែលកអាថបញ្ចាក់អេអងបានទេ ចាថមិយូរបស់កម្មាធិបាលមកពីភ្នំពេជ្រាត
និរតិម្យកំនែះដែលបានប្រាប់ទៅអ្នកលើបន្ទូរដេតចា តាមឱក បានប្រកាសថា ពាបនោមាប់
ពីសំគី១ ដល់សំគី៥ មិនត្រូវប៉ែនល់។ តើលោកនៅតែប្រកាស ឬបញ្ចាក់ថាគ្មេងសម្រីរបស់
កម្មាធិបាលម្នាក់ ឬកំហែងណាដើរ?

នេះ អីដឹងមែន។ [...] បិនពាក្យបីដឹងត្រឹមត្រូវបែក។ [...]

សេ: លោកនៅថ្ងៃទេ មានកម្មាធិបាលប្រហែលបុន្ទាននាក់ចូលរួមប្រជុំនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ
មួយបីដឹង?

នេះ ប្រហែលពី ៥០ ទៅ ៦០ នាក់ ាជាងយោធា ាជាងមូលដ្ឋាន។ មន្ទីរមិនមានទេ ព្រោះ
តាមឱក កំអត់មានធ្វើមន្ទីរដើរព្រោះតាមឱក មានហេរិអុកណាមកចូល! មន្ទីរគាត់ គាត់និយាយ
ទៅថែរូបឱ្យ បន្ទាប់ថែរូបទៅមេកងពល កងពលគួច កងពលដំ រស់នៅត្រូវ រស់នៅត្រូវ
អត់មកទេ។ ត្រឹមបីដឹង ហើយនិងស្រួលកសមាជិកស្រួលក។ យុំខ្ចោះ មិនចាំងអស់ទេ សំគី
បុន្តោ បុណ្ណោការកិច្ចខុសគ្នា យុំខ្ចោះចូល យុំខ្ចោះអត់បានចូលទេ។ យុំដែលអត់បានចូលចាំ
ឡើលពីស្រួលក រួមជាមួយអ្នកដែលបានចូលបែក។ [...]

សេ: លោក ពេជ្រ ជីម តើលោកយល់ច្បាស់ទេ ឬបានហ្មាយបញ្ចប់នៅកិច្ចប្រជុំ ដែលចាំ
ពាបនោមេលពាក់សំគី១ ដល់សំគី៥ មិនចូរមានការប៉ែនល់នោះ?

នេះ កាលវេលានេះ និយាយអីដឹងមែន ហើយយល់ច្បាស់អីដឹង។ [...]

សេ: [...] សេចក្តីណែនាំថ្ងៃទី តាមឱក ពាក់ពន្លេទៅនឹងពាបនោមពាក់សំគី១ ដល់សំគី៥
អ្នកចាំងឈោះ គឺចាបិនត្រូវប៉ែនល់ទេ វាថ្មូស់បែក។ បុណ្ណោតើចំណាប់អារម្មណ៍របស់
លោក ឬកំរាយយល់របស់លោកនៅពេលវេលានេះ តើលោកយល់យោងមេចដែរ ចំពោះក្នុង
ពាបនោម ឬកំរាយពាបនោម ដែលមានប័ណ្ណរសកិច្ចជាបានដាច់សេចក្តីប្រទេសនោះ?

អេ: អ្នកដែលមានសក្ឍិទាបមកទៀត រក្សាទីហើយ នឹងសក្តិ សក្តិ១ ធម៌សក្តិ ធម៌រក្សាទី
ក្រាយហើងវាមហានុប្រហែលហើយ²⁸។

៨. ប្រពិចារីកសវនាការធ្វើទី ៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥

៨. ក្នុងអំឡុងសក្តិកម្មរបស់គ្រប់ពីដំបូងដែលត្រូវបានស្ថារដោយដោយមេដារីការពារកី នៅថ្ងៃទី ៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ពេល ដីម បានពិភាក្សាពីការយល់ដឹងរបស់គ្រប់ ចំពោះអតិថិជន និង ភាពអាមេរិកបាននៅពាក្យម៉ា កម្ពុជា ជាកាសាមួយ ពាក់ព័ន្ធនិងការប្រព្រឹត្តិចំពោះអតិថិជន និងអ្នករដ្ឋការនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្លួននៅក្នុងស្រុក ១០៥ (ពេលទី ក្រុងក្រោម) យ៉ាងដូចខាងក្រោម:

ស្ថារដោយលោក KOPPE: [...] សេ: [...] លោក ពេល ដីម តីពាក្យម៉ា “កម្ពុជា” មាននៅយ៉ាងដូចខាងក្រោម តាមដែលលោកយល់ទៅ?

លោក ពេល ដីម: [...] អេ: “កម្ពុជា” គឺយកចេញ ផ្តើមឲ្យខ្សោតខ្សោយ បុច្ចាសកចេញ។ គេប្រើនៅក្នុងមាតិទេ គោលដំបារទេស្សន៍:កម្ពុជាសតិវារម្មណ៍ ល្អាក លោកលីនុប្បញ្ញសក្តិ កសាងគោលដំបារកសិករ នត់បុណ្យសក្តិ។ កម្ពុជាសិដ្ឋាលមិនលើបាលក្នុងខ្លួន ហើយកសាងតីដែលលូ ដែលត្រូវបានសតិវារម្មណ៍នៅបីនេះ មានឯការការ កម្ពុជាត្រាបាល ហើយកសាងគោលដំបារ នឹង។ ត្រួតបើកដែលត្រូវបានបីនេះ បីនេះណាណកី កម្ពុជាត្រាបាល ហើយមកធ្វើការម្មណ៍មកកសិករ ពិចារីកិនធ្វើណាល់ គិតិតអីដឹងក្នុងពេល បីនេះដែលត្រូវបានប្រមូល ចំណោមការ នៅក្នុងការ ហើយត្រូវបានប្រមូល។

សេ: សេចក្តីដែលលោកពន្លេ ដែលលោកពន្លេនៅក្នុងគ្រប់គ្រងពាក្យម៉ា “កម្ពុជា” នោះ គីវាដាមីដែលស្ថិតនៅក្នុងគោលនយោបាយដែលត្រូវបានប្រជាធិបតេយ្យដែលបានធ្វើការ ចំពោះអតិថិជន លីន់ និង ផែរម្បទេ? ដើម្បីអប់រំកែប្រែកគេ ដើម្បីយកពួកគេចេញពីក្របខណ្ឌ ហើយក្រាយមកបញ្ជីតាត់ចូលមកក្នុងសង្គមវិញ្ញា។ តើអីដឹងមែនទេ?

អេ: បីនី គាត់ត្រូវ ឲ្យគាត់ខ្សោយខ្លួន ហើយគាត់សែនក្នុងសង្គមមក គាត់កម្ពុជាសិដ្ឋាលមាតិ មិនលូក្នុងខ្លួនចេញចេលទេ គាត់មកវិញ្ញាមុន្តែហើយ រាជិនមែនមកភាម លួរភាម រាជៈ បណ្តីរោង យុរម្បយន្តា ពីរន្តាំទៅ មកណ្តុមេន់ទែន។ ក្នុងនីយអីដឹង។

²⁸ ប្រពិចារីកសវនាការធ្វើទី ៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ (ពេល ដីម ឯកសារ E1/292.1) ទីពេទ ១៦ បន្ទាត់ ១០ ធម៌ពេទ ១៧ បន្ទាត់ ១៣, ទីពេទ ១៨ បន្ទាត់ ៤ ធម៌ពេទ ៤, ទីពេទ ១៩ បន្ទាត់ ៣ ធម៌ពេទ ១៧, ទីពេទ ២០ បន្ទាត់ ១៩, ទីពេទ ២១ បន្ទាត់ ១៩ ធម៌ពេទ ២២, ទីពេទ ២២ បន្ទាត់ ១៩ ធម៌ពេទ ២៣, ទីពេទ ២៣ បន្ទាត់ ២០ ធម៌ពេទ ២៤, ទីពេទ ២៤ បន្ទាត់ ១៩ (ភាសាអង់គ្លេស) (គូសបញ្ជាក់បន្ទែម)។

សំណើលើកទីបុន្ណោះរបស់ និង ជាស្ថិស្តិចិត្តរណាណលើកសុគារម្មបន្ទែម

ទីពេទ ១០ នៃ ២០

សេ: លោក ពេជ្រ ដីម រាជាណាចោនយោបាយនៅក្នុងស្ថុក ១០៥ ផែរូចេ នៅពេលដែល
ិយាយអំពីការប្រព្រឹត្តិថាលើអគ្គិភ័យការ លន់ នល់ ហើយនិងអគ្គិភ័យការបច្ចុប្បន្ន លន់ នល់
ដើម្បីក្នុកត្រួរគេបើង?

អេ: អាបីង ពាក្យបើងមា ត្រូវទាំងអស់ ព្រោះភាសា អាបីងពាក្យភាសាតី²⁹។

III. ច្បាប់ខាងមុខ

9. នៅក្នុងក្របខណ្ឌ អ.វ.ត.ក ការទូលបាយកក់ស្ថុតាងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយ
វិធាន ១០៨(១) និង ១០៨(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក។ អនុលោមតាមវិធាន ១០៨(១) អង្គដាំង
ដម្រៈគុណាការកំពុល “ខ្លួនឯង អាចបើកការពិនិត្យលើកក់ស្ថុតាង និងស្រួលរកក់ស្ថុតាងត្រូវ” ដើម្បី
សម្រេចលើបណ្តិ៍សាធារណ៍ វិធាន ១០៨(៣) ដែងក្នុងផ្ទៃកដែលពាក់ព័ន្ធផ្លាងក្រោម៖

ភាគីអាចស្វើសំបែនុមក់ស្ថុតាងចំពោះមុខអង្គដាំងដម្រៈគុណាការកំពុល យោងតាមវិធាន
៨៧(៣) បើសិនជាកសិរាយនៅទៅ មិនអាចរកបានក្នុងពេលសវនាការ ហើយដែលអាចជាកត្តាកំណត់តាំងរបាយការណែនាំ ផ្ទៃកកិត្តិសម្រេចនៅក្នុងសវនាការ។ សេចក្តីផ្លូវ
បង្កើមក់ស្ថុតាងត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាប់បានសំខែកំទៀតកំទៀតដោយឆ្នាល់ រាងក់ស្ថុតាង
បង្កើមត្រូវនៅ៖ ជាមួយនឹងសំអាងហេតុជាក់លាក់ ដែលអង្គដាំងដម្រៈសាលាដំបូងបាន
លើក។

10. អង្គដាំងដម្រៈឆ្នាប់បានអនុវត្តន៍ឡាមិនិត្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីទូលបាយកក់ស្ថុតាងត្រូវ អនុលោមតាមវិធាន
១០៨(១) និង ១០៨(៣) ទាក់ទិននិងបណ្តិ៍សាធារណ៍ និង អនុលោមតាមវិធាន ១០៨(៣) ទាក់ទិននិង
បណ្តិ៍សាធារណ៍នានាដែលបានដាក់ ប្រជាធិបតេយ្យត្រូវសំណុំរឿង ០០១³⁰។

²⁹ ប្រពិចារិកសវនាការថ្មី ១៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ (ពេជ្រ ដីម ឯកសារ E1/291.1) ទំព័រ ៧១ បញ្ជាត់ ២៥ ធនធាន ទំព័រ ១៣
បញ្ជាត់ ៥ ។

³⁰ ឯកសារ F2/5 សេចក្តីសម្រេចលើកទី១ របស់ អ.ជ.ត.ក លើសាក្សី កម្រាធិការ ១៩ ធនធាន ២៦៧ សំណុំរឿង ០០១/១៨-០៩-២០០៧-អរគគ/អជគគ រឿងក្រី ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទទួលិះនឹង ការងារ ហ្មកស្ការ ឯកសារ F2/5/1 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើលើកទី១ របស់ដីមបណ្តិ៍សាធារណ៍ ប្រជាធិបតេយ្យត្រូវសំណុំរឿង ០០១/១៨-០៩-២០០៧-អរគគ/អជគគ រឿងក្រី ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទទួលិះនឹង ការងារ ហ្មកស្ការ ឯកសារ F2/4 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើលើកទី១ របស់សហមេដារការពារក្នុងជាប់ចោរ និងតំណាងដីមបណ្តិ៍សាធារណ៍ សំណើលើកទី១ និង ២០ ធនធាន ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ ជាស្មើសំគូរិចារណការលើកស្ថុតាងបង្កើម

IV. ទទួលបាននិងបង្កើតរបាយការ

- ក. ការរក្សាការសម្ងាត់ និងលក្ខណៈនៃការដាក់បង្ហាញឯកសារ
11. មេធាវីការពារក្តីបានដឹងអំពីលក្ខណៈនៃការដាក់បង្ហាញ ដែលសហច័លក្រោមស្ថិស្ថិតអនុវត្តជាតិ តាមរយៈសហព័ន្ធភាពអាជ្ញាមអនុវត្តជាតិ បានដាក់ពាក់ព័ន្ធនិងកំណត់ហេតុស្ថាប់ចម្លើយ មកពីសំណា រឿង ០០៣ និង ០០៤ ព្រមទាំងលក្ខណៈនៃមែលបានដាក់ដោយអង្គភាពជាប្រជាជន ចំពោះបញ្ហានៅ: [REDACTED]

១ មេធាវីការ

ពារក្តីធ្វើដោយខ្លួន ដើម្បីបង្ហាញដែលអង្គភាពជាប្រជាជន និងក្នុងលក្ខណៈទូលាយ គឺអំពីការប្រើប្រាស់អង្គភាពជាប្រជាជន និងក្នុងប្រជាជន មេធាវីការពារក្តីពិចារណាទាការយោងបែបនេះ អាចទទួលយកបានក្នុងការដាក់ដែលដោយសម្ងាត់ ហើយនឹងផ្តល់អង្គភាពជាប្រជាជន នូវការកោសលប់តាមការលើសប្រាប់សាធារណៈ (ឯកសារដោយកោសលប់) ចំពោះសំណើនេះ។

8. ពេលដែលដាក់បង្ហាញបានបញ្ជាផ្ទាល់ពីការដាក់ព័ន្ធដែលបានបង្ហាញបានដោយអ្នករដ្ឋការ និងយោងបានរាយការណ៍ដែរ
12. អង្គភាពជាប្រជាជនបានដំប្លងបានសហគ្រប់ក្នុងសាធារណៈ “គោលនយោបាយបែស់ប្រជាជនក្នុងសាធារណៈ” ដែលកំណត់គោលដៅបែងចែក និងអ្នករដ្ឋការនៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្ពស់ មានអត្ថិភាពតាមពីមុនឆ្នាំ ១៩៧៤ មកម៉ោះ³¹ ហើយ “បានបន្ទាន់គូពេញក្នុងរបបក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ និងជាពិសេស ក្នុងអំឡុងពេលពាក់ព័ន្ធនៃសំណា រឿង ០០២/០៩³²។ គោលនយោបាយនេះ ព្រមទាំង “បញ្ហា និងបញ្ហាកំរើងម្រាស់លាស់ដោយខ្លួន ដើម្បីការបង្ហាញបានក្នុងអំឡុងពេលវាយសប្តាហ៍”

ក្រោម ២ និង ៣ សុំដាក់កំស្មើគារបង្ហាញ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ លេខ ERNs 00656514-00656517 (ការសារអង្គភាព)

³¹ ឯកសារ F22, ‘សេចក្តីណែនាំស្ថិតិសាក្សីដែលបានលើក្នុង សម្រាប់គិតថ្លែងការនិតិវិធីបណ្តិ៍សាខាអ្នក ក្នុងសំណា រឿង ០០២/០៩’, ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ

³² ឯកសារ E313, សាលាប្រកម្ម, កម្រិតខ្ពស់ ១៧ពាណិក

³³ ឯកសារ E313, សាលាប្រកម្ម, កម្រិតខ្ពស់ ៨១៥

សំណើនេះក្នុងរបស់ និង ដាក់បង្ហាញបានបន្ទាន់គូពេញក្នុងសាធារណៈ

ទំព័រ ១២ នៃ ២០

ធម្មក្រោយដើម្បីរំង់ប្រទេសជាតិ និងក្រោយទៅមកពេញ នៅក្នុងសំឡូនបច្ចុប្បន្នជាប្រជាជិបតេយ្យ”³⁴។ គោលនយោបាយនេះត្រូវបានអនុវត្តចំពោះ “គ្រប់សមាសភាពទាំងអស់ពីអតិថិជនក្នុងការរំង់ប្រទេសជាតិរបស់ខ្លួន”³⁵ ហើយពាក់ព័ន្ធនឹង “ការចាប់ខ្លួន សម្ងាត់ និង/ឬ ធ្វើឲ្យបាត់ខ្លួន”³⁶។

13. ផ្លូវទៅវិញ រាជាណីងចម្លៃកដែលមានការស្ថិតិថ្មីចំណែក ដើម្បី គឺជាសាក្សីម្នាយដែលអង្គដាំងម្រោះសាលាចំបួន ដ្ឋីសវិសជាសំខាន់ ដើម្បីបង្ហាញថាទីគោលនយោបាយកំណត់គោលដៅត្រូវបានផ្តល់ជាមួយតាមរបៀបណា នៅក្នុងគ្រឿងបាត់បំបែនមនោគមនឹងរបស់បក្ស។ នៅក្នុងសាលក្រោមគីមានការរំបាប់អស់ពាក់កណ្តាលកម្រិតខ្ពស់ អំពីការដែលពេញ ដើម្បី “បាន ចូលរួមក្នុងគ្រឿងសុវត្ថិភាព ឬក្នុងការបង្ហាញខែ នៅក្នុងខែ ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដែលជាក្នុងក្រឿងសុវត្ថិភាព និងក្រឿងសុវត្ថិភាពនៅក្នុងការបង្ហាញខែ ឆ្នាំ ១៩៧៦ ដែលជាក្នុងក្រឿងសុវត្ថិភាពនៅក្នុងការបង្ហាញខែ ឆ្នាំ ១៩៧៧ និងក្រឿងសុវត្ថិភាពនៅក្នុងការបង្ហាញខែ ឆ្នាំ ១៩៧៨” ដែលការរំពួនឈ្មោះធ្វើឲ្យគាត់យល់ដឹងអំពីរបៀបបង្កើតចំណែក រាជាណីងចម្លៃក³⁷។
14. បុំន្តែបើទោះបីជាមេធារីការពារក្តីយល់ស្របបាតា ពេញ ដើម្បីពិតជាសាក្សីដំខាន់ម្នាក់ក៏ដោយ បុំន្តែ មេធារីការពារក្តីសុមណីកើតឡើងមែន ដោយសារហេតុផលនេះទីបន្ទាន់មានភាពផ្តុំយក្ស និងផ្តល់បានលើកកោតិធនដោយអង្គដាំងម្រោះសាលាចំបួន។ នៅក្នុងបណ្តិ៍សាខាគ្នុងបស់ខ្លួន មេធារីការពារក្តីបានដកស្រប់កសុតាងចំនួនពីរ គឺសក្តីកម្មរបស់សាក្សី SCW-4 និងកសុតាងជាងកសារមកពីស្តុកត្រាំកក់ និងក្រាំងតាច់³⁸ ដោយសារ “កសុតាងបានបង្ហាញថា ពុំមានអតិភាពនៃគោលនយោបាយសម្ងាត់ សូម្បីនាយកាបាលជាន់ខ្ពស់នៃបច្ចុប្បន្នជាបានផ្តល់ខ្លួនឡើយ” នៅពេលដែលមានហេតុការណ៍ដែលត្រូវបានចោឡប្រកាស នៅខ្លួនពេលដីជ្រើន³⁹។ សក្តីកម្មរបស់ ពេញ ដើម្បីការពិន្ទុទី៤៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ គឺមានភាពសំខាន់ចំពោះបណ្តិ៍សាខាគ្នុងដោយសារតែសក្តីកម្មនេះបាន

³⁴ ឯកសារ E313, សាលក្រោម, កម្រិតខ្ពស់ ៩០៣។

³⁵ ឯកសារ E313, សាលក្រោម, កម្រិតខ្ពស់ ៩១៩ (ទូសបញ្ជាក់បន្ទែម)។

³⁶ ឯកសារ E313, សាលក្រោម, កម្រិតខ្ពស់ ៩១៩, ៩៣៣។

³⁷ ឯកសារ E313, សាលក្រោម, កម្រិតខ្ពស់ ៩០៨។

³⁸ សូមមើល ឯកសារ, F16, បណ្តិ៍សាខាគ្នុង, ដើម្បីទី១ ១៥០៨ ដែលផ្តល់នូវការវិភាគពីការដ្ឋីសវិស ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលមាននៅក្នុងបណ្តិ៍ “កំណត់ត្រាស្ថុកត្រាំកក់”។

³⁹ ឯកសារ F16, បណ្តិ៍សាខាគ្នុង, កម្រិតខ្ពស់ ៥៦៥។

សំណើលើកទីបន្ទាន់នេះ ជាសូម្បីសូម្បីពិចារណាលើកសុតាងបន្ទែម

ផ្តល់នូវការគាំទ្រដាក់លាក់ ដែលអាចធ្វើដាក់បាន សម្រាប់កសិតាងទាំងពីរ។ ពេល ដើម បាន អេអាគដួចសាក្សី SCW-4 មាតាត់បានចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនៅទីឱ្យមខេត្តតាអេកែ ដែលនៅទីនោះតាមឯកបានណែនាំដល់កម្មាធិបាលថា មិនត្រូវធ្វើបាបអតិថាបាននរបសាថាពាណរដ្ឋខ្មែរ ដែលមាន បាននូវសក្តីចាប់ពីសក្តី១ រហូតដល់សក្តី៥ឡើយ ហើយអ្នកដែលចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះ យុល់ដឹង យ៉ាងច្បាស់អំពីការណែនាំនេះ។ ដូចដែលមែនវិការពារកីបានលើកឡើង ពេល ដើមបានអេអាគចាំ ទាបានដែលមានបាននូវសក្តីក្រោមសក្តី១មិនត្រូវបានធ្វើបាបឡើយ។

15. សក្តីកម្មរបស់ពេល ដើម កីបានគាំទ្រដល់កសិតាងដែលសំខាន់បំផុតរបស់ហេង សំវិន ពាក់ព័ន្ធឌីយម និយោគបាក្សារណាសោខ្មែរថា កម្មាធ់ និងការអនុវត្តពាក្សារនេះចំពោះអ្នករដ្ឋការ និងទាបានរបប សាធារណរដ្ឋខ្មែរ⁴⁰។ ពេល ដើមបានផ្តល់សក្តីកម្មនៅថ្ងៃទី ៧៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ថា កម្មាធ់ មាននំយ៉ា “យកចេញ បុងកចេញ”។ ពេល ដើមកីបានផ្តល់នូវការពន្លេយ៉ាងលម្អិត អំពីការប្រើ ប្រាស់ពាក្សារ កម្មាធ់ នៅក្នុងបក្សកម្មយិស្សកម្មជាតា។ គាត់បានពន្លេយ៉ា កម្មាធ់ “ត្រូវបានប្រើប្រាស់ នៅក្នុងមាតិកបក្ស ហើយវាមានគោលដៅបំបាត់អារម្មណ៍ត្រាលូខ្ពស់ លប់បំបាត់មហិត្តិតាង្នាល់ខ្ពស់ និងដើម្បីកសាងគោលជំហរវិធីមានល្អ”។ មាតិកនេះត្រូវបានអនុវត្តចំពោះអតិថិជនអ្នករដ្ឋការ និង ទាបានរបបសាថាពាណរដ្ឋខ្មែរ នៅក្នុងនំយ៉ាងលោច “ពួកគេត្រូវលត់ដីខ្លួនឯង ដើម្បីសម្របខ្លួនជាមួយសង្គម និងលប់បំបាត់ចំណុចអវិធីមានត្រាលូខ្ពស់”។ ហេតុធ្លេខេតុសក្តីកម្មរបស់ ពេល ដើមបាន បង្កើតទម្ងន់ដល់សក្តីកម្មរបស់ ហេង សំវិនដែលថា កម្មាធ់ មិនមាននំយ៉ា “សម្ងាប់” ឬ “កម្មៈ” ឡើយ ហើយថានេះ ជាដែលបានបញ្ជាក់នៅកិច្ចប្រជុំថ្ងៃទី ៧០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ថាមេដឹកនាំ របបសាថាពាណរដ្ឋខ្មែរ គួរត្រូវបានកម្មាធ់ គឺមិនមែនជាការបញ្ចាច្រើសម្ងាប់ពួកគេឡើយ ប៉ុណ្ណោះ “ពួកគេចេញពីក្របខណ្ឌ”។ តាមពិតទៅ មែនវិការពារកីបានគឺបានគួរត្រូវសប្តាហេតុកិច្ចប្រជុំនៅក្នុងសាទុកថា នៅក្នុងភាពយន៍ ថ្មីមួយនៅថ្ងៃលក្ខាតិថ្ងៃ នូន ជាបានបងិសេរិយោងយ៉ាងច្បាស់ពីការសម្ងាប់ អតិថិជន រដ្ឋការ និងទាបានរបបសាថាពាណរដ្ឋខ្មែរ នៅក្នុងភាតពាយឱ្យ ដោយបានពន្លេយ៉ា ថានេះពេលនោះ ខ្លួនបានដើម្បីអំពីការការប់សម្ងាប់ទាំងនេះទេ។ ពួកគេមិនបានធ្វើស្មើឱ្យលើឡើយ ពួកគេគឺជាប្រជាធិបតេយ្យ

⁴⁰ ឯកសារ F16, បណ្តឹងសាខាជុក្រ, កម្រាមណ្ឌ ៥៩, ៦៨ ដល់ពាក និង ៥៩ ដល់ ៥៧០។ សូមមើលដែរ ឯកសារ E295/6/3, ‘សារណាបញ្ជាប់ការពិភាក្សាលេងកម្មរបស់ខ្លួន ជាផ្លូវសំណុំឡើង ០០២/០៩’, ឯកសារទី ៥៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សារណាបញ្ជាប់ការពិភាក្សាលេងកម្មរបស់ខ្លួន”), កម្រាមណ្ឌ ៣៨៥ ដល់ ៣៨៥។

ធម្មតា មិនខុសពីប្រជាធិបតេយ្យទៅឡើយ”⁴¹។

16. បង្កើមពីលើនេះ សញ្ញីកម្មរបស់ពេញ ដឹមបានគាំទ្រដល់ទទួលក្រណ៍របស់មេដារពារកីឡូដែលថា មិនមានការបង្ហាប់ណាមួយឡើកដូចត្រូវ ១៩៧៥ ពួសម្ងាប់អតិថិជនករដ្ឋការ និងទាបនរបប សាធារណរដ្ឋខ្ពស់ទៅតែនៅ៖ ទទួលក្រណ៍នេះផ្តល់មួលបង្គាន់នៃការវិភាគលើ ព័ត៌មានរបស់ ហេង សំវិន និងអូក ឬុនឈីវីន អំពីការប្រជុំនៅថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ជាមួយ នូន ជា⁴²។ ដូចដែលមេដារពារកីឡូបានលើកទទួលក្រណ៍នេះក្នុងសារណាបញ្ហាប់ការពិភាក្សាផេញ ដោល ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ (“សារណាបញ្ហាប់ការពិភាក្សាផេញដោល”) ជាការមិនសមស្រប ឡើយដែលមេដឹកនាំបក្សកម្មួយឯធម្មុជា បង្ហាប់ឲ្យកំណត់គោលដៅទៅលើអ្នករដ្ឋការនៃរបបមុន នៅក្នុងខេះ មែសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ហើយបញ្ចប់មកទាត្រាបញ្ជាតិមួយខែក្រោម នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំខេះ ឧសភា។ ការសន្លឹកនាន់សមហេតុផលតែមួយគត់គឺថា មិនមានការបង្ហាប់ពួសម្ងាប់ទៅតែ នៅ៖⁴³។ ការសន្លឹកនាន់គឺប្រសិទ្ធភាពជាមួយសញ្ញីកម្មរបស់វា ក្នុង ដែលចាប់បុណ្យ ពត បានបញ្ចប់ដោយប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងពាណិជ្ជកម្មសាធារណរដ្ឋខ្ពស់ឡើយ⁴⁴។ តាមពិតទៅក្នុងនៅ៖ កសិការបង្ហាប់ពេញ ដឹមបានដឹងបង្កើមដល់ទទួលក្រណ៍របស់មេដារពារកី ដែលចាប់ការបាត់ខ្លួន មិនមែនសុខទៅនៅទៅដែលការសម្ងាប់ចាំងអស់នោះឡើយ។ មេដារពារកីបានបង្ហាប់ចមកហើយដូចនេះអង្គដំនុំជប្រជាមានដំបូង ទូទៅទារណ៍កំឡើយបានបង្ហាប់ចមកហើយ ចំពោះបញ្ហានេះនៅក្នុងសារណាបញ្ហាប់ការពិភាក្សាផេញដោល៖ ដែលយោងតាម “អតិថិជនករដ្ឋការរបបសាធារណរដ្ឋខ្ពស់៤០០នាក់ និង “ភាគច្រើន” នៃទាន់ ៥៨០នាក់ ដែល ត្រូវបានយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងភាគបូតិ៍ ក្នុងខេះ មែសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ត្រូវបានដោះបែងក្នុងខេះ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៧៥ បន្ទាប់ពីទូលបានការរៀនសូត្រមួយរយៈ”⁴⁵។ អង្គដំនុំជប្រជាមានដំបូងបានបំណុច

⁴¹ ឯកសារ E186/1R, ‘មួយថ្ងៃនៅទូលបានជីថ្ងៃ’, ២២:៣០ ដល់ ២៤:០០ ឯកសារដែលក្នុងឯកសារ F16, បណ្តិ៍សាខាគ្នុង, កចាគណ្ឌ ១៨៤, ដើម្បីថ្ងៃទី ៤៧៤។

⁴² ឯកសារ F16, បណ្តិ៍សាខាគ្នុង, កចាគណ្ឌ ៥៩ ដល់៦៩ និង ៨៧។

⁴³ ឯកសារ F16, បណ្តិ៍សាខាគ្នុង, កចាគណ្ឌ ៣៨១។

⁴⁴ ឯកសារ F16, បណ្តិ៍សាខាគ្នុង, កចាគណ្ឌ ១៧៨ និង ៤៨១ ឯកសារ E295/6/3, សារណាបញ្ហាប់ការពិភាក្សាផេញដោល, កចាគណ្ឌ ៣៨១។

⁴⁵ ឯកសារ E3/1593, ‘The Pol Pot Regime: Race, Power and Genocide in Cambodia under the Khmer Rouge 1975-1979’ (របបបុណ្យ ពត”), ERN 00678599, ឯកសារដែលក្នុង ឯកសារ E295/6/3, សារណាបញ្ហាប់ការពិភាក្សាផេញដោល, កចាគណ្ឌ ៣៨០, ដើម្បីថ្ងៃទី ៨៥៣ (គុសបញ្ហាកំបង្កើម)។

ពោលនូវភក្តុតាងនេះ នៅក្នុងសារណ៍ប្រចាំរបស់ខ្លួន។

17. ដាច់ឯងហ្សាយ សក្តីកម្មរបស់ពេជ្រ ដើម គាំទ្រឈល់គោលដំបារបស់នូន ជាព័ណ៌ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសារណាបញ្ញាប់ការពិភាក្សាផេញដោល ដែលថាគារសម្ងាត់មួយចំនួនដែលអាចកើតមានឡើង គឺមិនមានការអនុញ្ញាតឡើយ ហើយហក្សរព្យាយាមបញ្ហាប់សកម្មភាពទាំងនេះ⁴⁶។ មេធាវីការពារកី បានកត់សម្ងាត់ថា ការនេះត្រូវបានគាំទ្រឈល់កិច្ចសម្ងាត់របស់ Ben Kiernan ពាក់ព័ន្ធដោនឹងស្ថានភាពនៅក្នុងក្នុងភាគពាយឃ័រ ដែល “អ្នកផ្តល់សម្ងាត់នៅប្រើប្រាស់បានដូច្នេះ បានទូលាប ឬបានស្ងាត់ការណែនាំ នៅថ្ងៃនោះខែ មេសា និងខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៧៤ ឱ្យបញ្ចប់ការសម្ងាត់ជាពិសេស ការសម្ងាត់អតិថិជនករដ្ឋការ”⁴⁷។ Ben Kiernan ស្មិតុនាទាតំនួសវិញ មជ្ឈឿមហក្សរបានព្យាយាមបញ្ហាប់ការសម្ងាត់ អតិថិជនករដ្ឋការ និងបានរប់របស់អ្នកដ្ឋានដូចខ្លះ មិនឱ្យកើតឡើងប៉ុណ្ណោះ “ព្យាយាមតស្សីដើម្បីរក្សាការគ្រប់គ្រង ឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងបណ្តុការ៖ អាសន្នដោយស្ថាប់ ឬផ្នែកមួយនៃរដ្ឋកិច្ចបានដោយឡើត”⁴⁸។ ក្នុងនឹងនេះ សក្តីកម្មរបស់ពេជ្រ ដើម បានផ្តល់នូវភាពសំខាន់ថ្មីមួយទេ សម្រាប់ពីមានរបស់អតិថិជនករទូទៅមួយរួច នៃរបបសាធារណរដ្ឋខ្លះ ដែលត្រូវបានយោងនៅក្នុងសារពីមានបានកកប៉ុស្តី នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៧៤ ហើយត្រូវបានដូច្នេះ ឡើងវិញនៅក្នុងសៀវភៅ The Pol Pot Regime របស់ Ben Kiernan⁴⁹。

អតិថិជនករទូទៅមួយរួច ដែលបានរត់គេចជាមួយក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់ ដែលមានសមាជិក៩០នាក់នោះ បានរាយការណ៍ថា នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា កម្ពុជាបានខ្សោយក្រហមម្នាក់បានបញ្ចប់គាត់ នៅថ្ងៃដោយប្រើបាល ៣០ខែមីនា ពីព្រំដែនដែ ហើយកម្ពុជាបាននោះបានប្រាប់គាត់ថា “អ្នកឯងសំណងហើយ” ឬថ្ងៃមុននេះ យើងបានទូលាបការណែនាំមិនឱ្យសម្ងាត់ មនុស្សរបស់របបចាស់ទេតឡើយ”⁵⁰។

⁴⁶ ឯកសារ E295/6/3, សារណាបញ្ញាប់ការពិភាក្សាផេញដោល, កម្រាមណ្ឌ ៤៥៧។

⁴⁷ ឯកសារ E3/1593, របបប៉ុណ្ណោះ ពត, ERN 00678541, ឯកសារផ្លូវការនៅក្នុង ឯកសារ E295/6/3, សារណាបញ្ញាប់ការពិភាក្សាផេញដោល, កម្រាមណ្ឌ ៤៥៣, ដើម្បីទី២ ៩៧១។

⁴⁸ ឯកសារ E3/1593, របបប៉ុណ្ណោះ ពត, ERN 00678541, ឯកសារផ្លូវការនៅក្នុង ឯកសារ E295/6/3, សារណាបញ្ញាប់ការពិភាក្សាផេញដោល, កម្រាមណ្ឌ ៤៥៣, ដើម្បីទី២ ៩៧១។

⁴⁹ ឯកសារ E295/6/3, សារណាបញ្ញាប់ការពិភាក្សាផេញដោល, កម្រាមណ្ឌ ៤៥៣ ដើម្បីទី២ ៩៧១។

⁵⁰ ឯកសារ E3/1593, របបប៉ុណ្ណោះ ពត, ERN 00678541 (គួរបញ្ជាក់បន្ថែម)។

18. ដោយនៅកណើលក្ខិកម្មរបស់ ពេធ ជីម និង នានា និងការវិភាគរបស់ Ben Kiernan ថា លើក្នុងគោលដំបារមជ្ជីមបញ្ជី គីមានភាពច្បាស់លាស់ថា អតិថិជ្ជការទូទាត់តាមពិធីបានរៀបចំការបង្ហាញ មកពីបញ្ជីមួយរបស់បញ្ជីមួយនឹងសុកម្ពាធា នៅក្នុងកងទ័រដំឡោះប្រជាធិបតេយ្យ (CPNLA) ដែលត្រូវបានចេញក្រោយថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដែលបានបញ្ជាក់ថា បញ្ហា “មិនចូលម្នាប់មនុស្សរបស់របបចាស់ ហ៊ូមឡៀត” ដែលត្រូវបានចេញ ប្រហែលថ្ងៃទី ២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៥។ ដូច្នោះ ពេធ ជីម បានបញ្ជាក់ថាគារប្រជុំជាមួយ តាម មុក កំបាន “ធ្វើឡើងនៅក្រោយកិច្ចប្រជុំនៅក្នុងភ្នំពេញ”។ ការនេះបានបង្ហាញថា អាចមានការប្រជុំប្រហាក់ប្រហែលគ្នាបែបនេះជាប្រចិន នៅទីទាំងប្រចែល នៅក្រោយកិច្ចប្រជុំថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដើម្បីផ្លូវជ្រើនបញ្ហាមិនចូលធ្វើបាបដល់ អតិថិជ្ជករដូចការ និងយោជរបសាតារណរដ្ឋខ្មែរ។

គ. កសិក្សាងរបស់ ពេធ ជីម គូរទួលបយកបាន ដោយអនុធមាមតាមវិធាន ១០៥(៧)

19. វិធាន ១០៥(៧) បានចែងយោងច្បាស់ពីសំណើលើដាក់កសិក្សាងរបស់ប៊ូម នៅចំពោះមុខអង្គដែនធនំប្រែង គុណភាពការកំពុល ប្រសិនបើកសិក្សាងរបស់ប៊ូមនេះ “មិនអាចរកបាននៅក្នុងពេលសវនាការ”។ បើទេះដូច ពេធ ជីម បានផ្តល់សក្ឍិកម្មនៅក្នុងសវនាការសំណុំថ្ងៃ ០០២/០១ បុណ្ណោះមេដារពារកី មិនបានដើរដី ការដើរដីនេះដែលគាត់អាចដើរដីកិច្ចប្រជុំ នៅក្នុងពេលសវនាការ។

[REDACTED]

១. បោតុងថ្លែះការដើរដីនេះបាន ពេធ ជីម អំពីកិច្ចប្រជុំជាមួយតាម មុក អាចត្រូវបានពិចារណាយោងច្បាស់ថាគាត់កសិក្សាង ដែលមិនអាចរកបាននៅក្នុងពេលសវនាការ ស្របតាមបែបនេះដែលនឹងវិធាន១០៥(៧) នៅវិធាននេះក្នុង។

20. មេដារពារកីទួលបន្ទាល់ថាគារដើរដីនេះ ពេធ ជីម មកផ្តល់សក្ឍិកម្មក្នុងសំណុំថ្ងៃ ០០២/០១ អំពីការសំណើលើដាក់កសិក្សាង “អារក្ស” តាមត្រីពីអាចថា សក្ឍិកម្មរបស់គាត់ទាក់ទងនិយមនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យខ្មែរ កម្មាធិការ អាចទួលបាននៅក្នុងសំណុំថ្ងៃ ០០២/០១។ បុណ្ណោះ មេដារពារកីដំឡើងបែបនេះ ថាគាត់សក្ឍិកម្មនេះពិតជាអាចរកបាន ឬមិនបាន ក្នុងស្ថានភាពជាក់ស្វែង។ មេដារពារកីទិន្នន័យបែបនេះ ការដើរដីកិច្ចប្រជុំដែលពេធ ជីម អាចផ្តល់អំពីបញ្ហាបែបនេះ ដែលជាបញ្ហាដែលនៅ

[REDACTED]

៤ នៅក្នុងកំណត់ហេតុណ្តាប់

ចម្រើយនោះ ពេល ដីម បានផ្តល់សក្ឍិកម្ពួយបង្គាលមិតអំពីប្រតិបត្តិការ និងរចនាសម្ព័ន្ធដាតិសស ក្នុងភ្នំពេញ និងក្នុងភ្នំពេញ គាត់បានបង្ហាញពីភាពស្ថិតិស្ថាលរបស់គាត់ ជាមួយ មេដឹកសំខាន់ៗជាថ្វីន បានរៀបចំអំពីដំណើរការនៃរចនាសម្ព័ន្ធបញ្ជូនក្នុងកម្ពុជា ហើយ បានពន្លេចាត់ទីតុលាឌ្ឋានក្នុងបានដូចជាបង្ហាញរបៀបណា ហើយគោលនយោបាយក្នុងបាន អនុវត្តដោយរបៀបណា។ បន្ទាប់ពីបានពិនិត្យមើលឡើលើសក្ឍិកម្ពួលមិត ចូលសំណាត់ និងទូលំទូលាយរួចមក ធើបមេដារីការពារកីវិកាថ្មីកំណត់ថា នេះគឺជាការប្រើប្រាស់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ និង ប្រកបដោយអត្ថនិយ ឡើលើពេលវេលាដែលមានកំណត់ ដើម្បីណាប់ចម្លើយពេល ដីម អំពីប្រជាន បទនានា ដូចជាអត្ថនិយ និងការប្រើប្រាស់ពាក្យ កម្មាធាំ។

៤

21. វិធាន ១០៥(៧) កំណត់ប្រើដែងដែរថា កសិកាងបន្លេម “អ្នរពេមាន” កត្តាសម្រេចនៅក្នុង សវនាការ។ ដូចដែលបានពិភាក្សាតីខាងលើ សក្ឍិកម្ពួលបស់ពេល ដីម ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ បានគាំទ្រដល់ទីក្រុងការណែនាំយ៉ាងសំខាន់របស់មេដារីការពារកី ដែលត្រូវបានប្រាកបដោយអង្គដំនី ជម្រះសាលាចំប្លែង នៅក្នុងសាលាក្រោម ហើយជាចំណុចស្តូលនៃការរាយការណែនាំរបស់ អង្គដំនីជម្រះ សាលាចំប្លែង ឡើលើការទូលាខុសត្រូវព្រប្បុទណ្ឌរបស់នូន ជាតិ សក្ឍិកម្ពួលបស់គាត់បានបង្ហាញវិត

មួយដ្ឋានកសុតាងដែលមិនវិនិច្ឆ័យម៉ា ផ្លូវទៅវិញស្តីកម្មរបស់ពេញ ដើម គឺជាកសុតាងដើមិនវិនិច្ឆ័យ
ដែលផ្តល់ទូរការកំឡើងសំខាន់ចំពោះកសុតាងដោះបន្ទុក ដែលមែនវារឹករាជក្រឹតានិភ័យកសុតាងលើបណ្តិ៍សាច់ក្នុង របស់
ទេដ្ឋាន ដើម គឺជាការចំណាត់។

V. ដីលាង: ត្រូវបាន

24. មែនវារឹករាជក្រឹត់ស្ថិសុំដល់អង្គភាពដីជម្រៃ: គុណភាពកំពុល មេត្តាគាយកប្រពិថាវិកចំណួនពីរនៅថ្ងៃទី
២៣ និង ២៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០១៥ នៃស្តីកម្មរបស់ពេញ ដើម នៅក្នុងសំណង់រឿង ០០២/០២ ដើមិន
ជាកសុតាង។

សហមែនុយករាជក្រឹត់នៅ ជា

សុន អរុណា

Victor KOPPE